

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/239201,Agnieszka-Chrzanowska-Pietrzak-Osia-calej-sprawy-jest-wolnos-c-Protest-glodowy-w-.html>
17.03.2026, 15:04

Agnieszka Chrzanowska-Pietrzak: „Osia całej sprawy jest wolność”. Protest głodowy w Podkowie Leśnej

W niedzielę 17 marca 1985 r. w kościele pw. św. Krzysztofa w Podkowie Leśnej rozpoczęła się tygodniowa głódówka w obronie Marka Adamkiewicza. Ten działacz Studenckiego Komitetu Solidarności i Niezależnego Zrzeszenia Studentów został skazany 18 grudnia 1984 r. wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w Szczecinie na karę 2,5 roku pozbawienia wolności za odmowę złożenia przysięgi wojskowej.

[Niezależne Zrzeszenie Studentów](#) [Ruch Wolność i Pokój](#) [Solidarność](#) [Studencki Komitet Solidarności](#)

17.03

Sprawa ta wywołała falę protestów w kraju, szczególnie w środowisku studenckim. Z inicjatywy działacza NZS UW, Jacka Czaputowicza, zorganizowano protest głodowy, w którym uczestniczyli również: Piotr Niemczyk, Roland Kruk, Jarosław Dubiel, Konstanty Radziwiłł, Rafał Szczerba, Józef Taran, Tomasz Wacko, Marek Krukowski, Mirosław Witkowski, Maciej Kuroń, Piotr Dąbrowski, Krystyna Surowiec, Aleksandra Sarata, Lech Jaworski, Ksawery Wolski, Waldemar Szafranski, Marek Bieńkowski.

Rzecznikami głodujących byli pracownicy naukowci UW: Barbara Malak i Janusz Grzelak. Również gospodarz – proboszcz parafii ks. Leon Kantorski – w geście solidarności zapowiedział post o chlebie i wodzie.

Sam, we własnym sumieniu

Protestujący domagali się natychmiastowego uwolnienia Marka Adamkiewicza, przestrzegania praw człowieka oraz wprowadzenia dobrowolności składania przysięgi wojskowej.

Pierwszego dnia, podczas wieczornej mszy świętej, odczytano oświadczenie głodujących o treści:

„Uważamy za chwalebne przysięganie Ojczyźnie. Przysięga taka oznacza, że będzie się jej służyć wedle lepszego rozumienia jej interesów, ale nakazuje ona również każdemu patriocie, by zawsze uczciwie sam, we własnym sumieniu rozsądził, co dobre, a co złe dla Ojczyzny i postępował zgodnie z dokonany wybozem. Na tym polega wierność Ojczyźnie i wierność sumieniu zarazem. Dlatego zrozumiała jest odmowa przysięgi na wierność konkretnym ideologiom, programom politycznym i sojuszom”.

Z kolei Konstanty Radziwiłł w swym wystąpieniu inaugurującym głódówkę stwierdził:

„Osia całej sprawy jest wolność. To słowo, obok słowa pokój, najczęściej padać będzie w ciągu najbliższego tygodnia”.

Czas w pełni wykorzystany

Przez cały czas, od 17 do 24 marca, uczestnicy akcji brali udział w licznych seminariach, wykładach i dyskusjach, które poprowadzili dla nich: Stanisława Grabska, Jan Józef Lipski, Bronisław Geremek, ks. Michał Czajkowski, Stefan Bratkowski, Bohdan Skaradziński. Seminarium pod hasłem „Społeczeństwo polskie a ruchy pokojowe” poprowadził Jacek Kuroń, a udział w nim

wzięli również Jacek Szymanderski i Leszek Budrewicz.

Swego poparcia protestującym udzielili przywódcy Regionalnej Komisji Wykonawczej Regionu Mazowsze NSZZ „Solidarność”, odczytano również przesłany głodującym list od Lecha Wałęsy. Wywiadu dla „Tygodnika Mazowsze” udzielił Jacek Czaputowicz, podkreślając w nim, że zorganizowana głodówka w obronie Adamkiewicza w szerszej perspektywie dotyczy walki o poszanowanie godności osoby ludzkiej również w wojsku i zwrócenie uwagi przez zachodnie ruchy pacyfistyczne na zagrożenie dla pokoju, jakim jest zniewolenie. Zapowiedział dyskusję nad kwestią powołania niezależnego ruchu pokojowego w Polsce. Na zakończenie protestu jego uczestnicy wystosowali list do papieża Jana Pawła II, odpowiadając tym samym na Jego orędzie na XVIII Światowy Dzień Pokoju „Pokój i młodzi idą razem”.

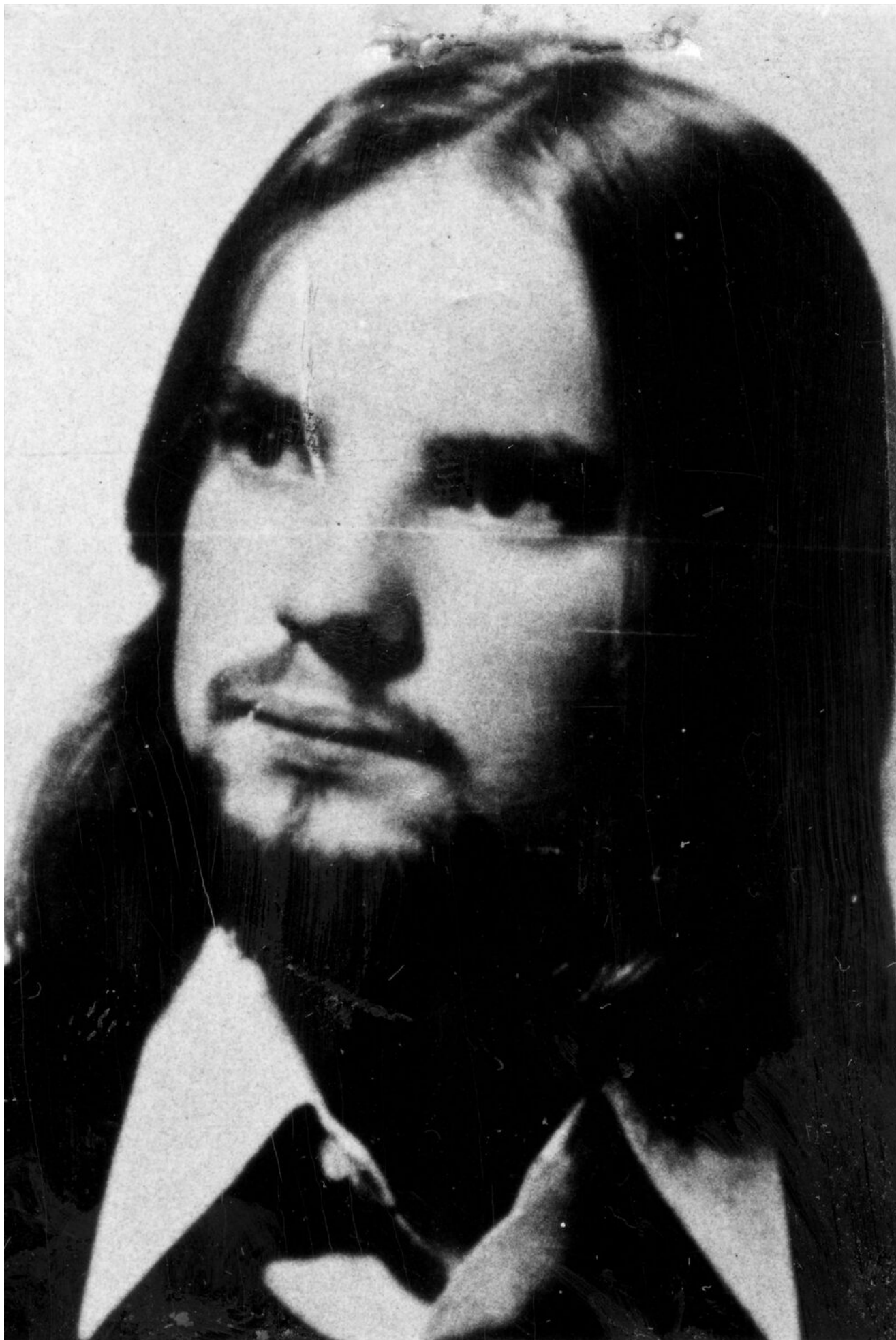
[Czytaj artykuł Agnieszki Chrzanowskiej-Pietrzak „Osią całej sprawy jest wolność”. Protest głodowy w Podkowie Leśnej na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Niezależne Zrzeszenie Studentów, Solidarność, Studencki Komitet Solidarności

Artykuł



Marek Adamkiewicz - zdjęcie portretowe. Fot. AIPN